

NIBI, Leren over vaccineren in het primair onderwijs versie 15 oktober 2020

Inleiding

Vaccinatie is een belangrijk instrument bij het voorkomen van infectieziekten. In Nederland wordt collectieve vaccinatie geregeld via het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Dit programma wordt steeds meer een programma van alle leeftijden. Op dit moment speelt de vraag of de vaccinatie tegen HPV van 13 naar 9 jaar gaat en of naast meisjes ook jongens gevaccineerd moeten worden, de Gezondheidsraad heeft dit al geadviseerd. Deze HPV-vaccinatie zal een gespreksonderwerp worden van leerlingen in het primair onderwijs. Ook andere vaccinaties worden daar steeds meer een onderwerp van gesprek, denk daarbij aan de griepvaccinatie en het mogelijke vaccin tegen Covid-19.

Het primair onderwijs wordt een plek om de eerste beginselen van vaccinatie onder de aandacht brengen van leerlingen en via de leerlingen ook aan hun ouders, grootouders en/of verzorgenden. Dit uiteraard op een zodanig niveau dat werkelijk begrip wordt ontwikkeld en op een manier die past binnen het curriculum van het primair onderwijs. Binnen het curriculum is die plaats te vinden in het leergebied Mens en Natuur en dan met name in het vakgebied Natuur, Wetenschap en Techniek (NWT). In dit pilotproject wil het NIBI samen met de Jeugdgezondheidszorg optrekken bij het maken van een lessenserie voor de bovenbouw van de basisschool, voor leerlingen van 9-12 jaar. Het doel is om in deze pilot lesmateriaal te ontwikkelen en testen in drie regio's in Nederland in samenwerking met jeugdartsen en/of jeugdverpleegkundigen op te zoeken.

Te ontwikkelen lesmateriaal

Het NIBI maakt dit lesmateriaal in samenwerking met leerkrachten van de basisschool, de belangrijkste doelgroep en medewerkers van de Jeugdgezondheidszorg in drie verschillende regio's. Te denken valt aan de volgende aanpak en onderwerpen.

- Met behulp van cyclisch ontwerpen (met doelgroep ontwikkelen, uittesten en dan weer bijstellen) ontwikkelen van lesmateriaal voor groep 6-8 van het primair onderwijs gebruik makend van een docent-ontwikkelteam en drie medewerkers van de JGZ (jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige). Het lesmateriaal gebruikt voor leerlingen relevante leefwereldcontexten waarin vaccinatie aan de orde is. De aandacht zal daardoor in aanvang breed zijn (gericht op het werkingsmechanisme) en dus zowel vaccinatie zoals die tegen HPV als de griepvaccinatie als het ontwikkelen van een vaccin tegen Covid-19 bevatten.
- Om het lesmateriaal te laten aansluiten op de leefwereld van leerlingen zal een algemeen onderdeel over schaling en meetkunde: groot, kleiner, kleinst, in de natuur worden opgenomen. De meeste micro-organismen zijn zo klein dat je een speciale microscoop nodig hebt. Dit worden lesonderdelen met een wat meer algemeen NWT-karakter. Voor dit deel van het lesmateriaal worden microscopen opgenomen in het project. Deze lessen zijn mooi vakoverstijgend en sluiten ook aan bij geschiedenis ((10)(2e) grondlegger van de microscoop) en rekenen (schaling/mmeetkunde).
- In het lesmateriaal zal een onderdeel worden opgenomen waarmee ook ouders, grootouder en verzorgenden worden aangesproken. Dit onderdeel kan zelfs worden uitvergroot naar een landelijke opzet met een wedstrijdelement. Denk aan informatiefilmpje door leerlingen of folder met jury en prijzen. Het lesmateriaal gaat door deze inzet ook bij de leerlingen thuis over tafel.
- Ontwikkeling van training waarbij leerkrachten de benodigde kennis en vaardigheden opdoen voor lesgeven over vaccineren en deze lessenserie.

Begroting & Tijdpad**Pilot lesmateriaal vaccineren PO 2021**

Vergoeding DOT	(10)(2b)
Docentenontwikkelteam (5 docenten en 2 JGZ-medewerkers)	
Reiskosten DOT	
Project begeleiding en ontwikkelwerk (10)(2b)uur)	
40 weken a 4 uur	
Hoofdsponsorschap NWT-conferentie Kom in beweging (12 november 2021)	
Vormgevingskosten lesmateriaal bovenbouw (60/uur)	
- leerlingenhandleiding (30 uur)	
- docentenhandleiding (10 uur)	
Ontwikkelen en uittesten training leerkrachten 25 uur	

Tijdpad 2020 - 2021	Acties
november t/m december 2020	DOT formeren
januari - februari - maart - april 2021	Ontwikkelen lessenserie
mei- juni - juli 2021	Testen lessenserie op scholen en training ontwikkelen en testen
augustus - september - begin oktober 2021	Feedback verwerken, nog wat testen en lessenserie updaten, training uittesten
eind oktober 2021	Pilot lesmateriaal klaar
vrijdag 12 november 2021	
lancering lessenserie tijdens de NWT-conferentie <i>Kom in beweging!</i>	Lancering pilot lesmateriaal
november, december, januari 2022	Pilot uitrollen en gebruikerservaring en opbrengst meten